

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.

Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Datum 14 maart 2023
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED]

Op 12 december 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 2 februari 2023 en 1 maart 2023 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Nieuwbouw onderstation Liempde', gelegen in de gemeente Boxtel. Het project betreft het bouwen van een nieuw onderstation en het verwijderen van het huidige onderstation, zodat er meer treinen kunnen gaan rijden op dit traject. De werkzaamheden bestaan uit het bouwen van het nieuwe onderstation, het slopen van het huidige onderstation en het deels verleggen van de zandweg. Voor de nieuwbouw van het onderstation moet in de grond gegraven worden en moet er in een sloot een duiker geplaatst worden. Voor het plaatsen van de duiker worden damwanden langs de oevers geplaatst en wordt de duiker afgedekt met grond. Voor het verleggen van de zandweg wordt er één boom verwijderd.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de kamsalamander (*Triturus cristatus*) en artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 14 maart 2023 tot en met 29 december 2024 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de kamsalamander en artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de levendbarende hagedis.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de kamsalamander.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027650958

Kenmerk
WNB/2022/072.toek

Bijlagen
5

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Datum
14 maart 2023

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Onze referentie
5190027650958

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de **realisatie van het project 'Nieuwbouw onderstation Liempde'**, gelegen in de gemeente Boxtel nabij Liempde, bij het spoor met geocode 054 tussen km 44.2 en 44.3, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport '**Projectplan kamsalamander en levendbarende hagedis. Onderstation Liempde Project R-557400'** van 8 december 2022 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in **hoofdstuk 8 van het rapport 'Projectplan kamsalamander en levendbarende hagedis. Onderstation Liempde Project R-557400'** van 8 december 2022 (bijlage 3 bij dit besluit), de aanvullingen van 2 februari 2023 (bijlage 4 bij dit besluit) en de aanvullingen van 1 maart 2023 (bijlage 5 bij dit besluit).
- j. U dient rekening te houden met de kwetsbare periode waaronder de voortplantingsperiode en winterrust van de levendbarende hagedis en kamsalamander. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van amfibieën en reptielen.

- k. Tijdens het afvangen worden afdoende hygiëneregels in acht genomen om verspreiding van ziekten en schimmels onder amfibieën en reptielen tegen te gaan.
- l. Geplaatste amfibieschermen dienen dusdanig van kwaliteit te zijn en geplaatst te worden dat deze gedurende de looptijd van het gehele project hun functie vervullen. Bevindingen van de tweewekelijkse controle dienen te worden opgenomen in een logboek.

Datum
14 maart 2023

Onze referentie
5190027650958

Overige voorschriften

- m. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- n. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- o. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027650958. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Datum
14 maart 2023
Onze referentie
5190027650958

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming

U heeft ontheffing aangevraagd van artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de kamsalamander. Ontheffing voor het opzettelijk verstoren van de kamsalamander is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de betreffende soort te voorkomen. Zo wordt onder andere rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de kamsalamander. Zodoende wordt uw aanvraag voor artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de kamsalamander afgewezen.

Datum

14 maart 2023

Onze referentie

5190027650958

Instandhouding van de kamsalamander en levendbarende hagedis

Artikel 3.5, lid 4 en artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming

De kamsalamander en de levendbarende hagedis komen in het plangebied voor. In het onderzochte gebied ten oosten van het spoor zijn op diverse locaties exemplaren van de kamsalamander en levendbarende hagedis aangetroffen. Het gaat in totaal om vier waarnemingen van de kamsalamander en twee waarnemingen van de levendbarende hagedis. Ook zijn er in de directe omgeving van het plangebied van beide soorten meerdere waarnemingen bekend. Voor de kamsalamander gaat het om verspreide aanwezigheid rondom het plangebied en voor de levendbarende hagedis gaat het om een onderdeel van een grotere populatie langs het traject. Het is daarbij dan ook zeer aannemelijk dat de exemplaren van de kamsalamander en de levendbarende hagedis in het plangebied onderdeel uitmaken van een groter netwerk.

Door de voorgenomen ingreep verdwijnt tijdelijk circa 410m² leefgebied door de bouw van het nieuwe onderstation terwijl het huidige onderstation er nog staat. Na de sloop van het huidige onderstation en het inrichten van het vrijgekomen terrein zal er permanent circa 120m² permanent verdwenen zijn als landhabitat voor de kamsalamander en leefgebied voor de levendbarende hagedis. Daarnaast verdwijnt circa 30 meter oever aan weerszijde van de watergang als gevolg van de aanleg van een duiker. Door het gebruik van een duiker hoeft de watergang niet gedempt te worden en neemt het wateroppervlak niet af.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de kamsalamander en de levendbarende hagedis tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven **in hoofdstuk 8 van het rapport "Projectplan kamsalamander en levendbarende hagedis. Onderstation Liempde Project R-557400" van 8 december 2022 en de aanvullingen van 2 februari 2023 en 1 maart 2023.**

U stelt voor om werkzaamheden die het landhabitat van de levendbarende hagedis aantasten van half april tot en met half mei uit te voeren. De locatie van het nieuwe onderstation wordt ongeschikt gemaakt door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm hoogte te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Het verwijderen van struiken en/of bomen dient voor het broedseizoen te gebeuren.

Vanaf half april 2023 zal de locatie van het nieuwe onderstation worden afgezet met tijdelijke amfibieschermen. Binnen de schermen worden om de vijf meter

herpetoplaten gelegd en om de tien meter emmers ingegraven langs de rand van het scherm. De emmers worden voorzien van een laagje organisch materiaal (bijvoorbeeld bladeren, takjes, grond) uit de omgeving en de emmers zullen bij regen worden afgesloten. De schermen worden tweewekelijks gecontroleerd op functionaliteit gedurende de periode dat deze in stand gehouden dienen te worden. Eventuele tekortkomingen worden zo spoedig mogelijk hersteld. Na het plaatsen van de schermen worden vanaf mei minimaal één week dagelijks dieren weggevangen. Dit wordt bij geschikte weersomstandigheden gedaan door een ecooloog. De gevangen dieren worden in struweel nabij de watergang uitgezet op maximaal 50 meter van de projectlocatie. Wanneer er op 3 dagen met geschikte weersomstandigheden achtereen geen dieren worden gevangen kan het gebied vrijgegeven worden.

De opslag van materiaal, het gebruik van machines en de inrichting van werkterreinen zullen op bestaande verharding, de aanwezige zandweg of na vrijgave van het gebied binnen de schermen plaatsvinden. Wanneer dit niet mogelijk is moeten machines en materiaal verhoogd worden gebruikt of opgeslagen. Er worden dan betonnen balken neergelegd met daarop rijplaten zodat de grond niet volledig verdrukt wordt en zodat dieren onder de rijplaten kunnen schuilen. Er wordt geen gebruik gemaakt van houtsnippers onder de rijplaten. Pas na vrijgave van het gebied binnen de schermen kan materiaal zonder verhoging binnen de schermen worden opgeslagen.

Wanneer de bouw van het nieuwe onderstation begint wordt een deel van de sloot voorzien van een duiker. De werkzaamheden aan de sloot worden in de minst kwetsbare periode voor het voortplantingswater van de kamsalamander (oktober met uitloop tot half november) uitgevoerd en wanneer het niet vriest. De sloot moet in oktober worden afgedamd door middel van doorlaatbare dammen, zodat het gedeelte waar de duikers komen gescheiden is van de rest van de sloot. Hierdoor kan het water blijven stromen. De doorlaatbare dammen kunnen worden verwijderd wanneer de duiker is geplaatst en is afgedekt met grond. Zo lang de zeven in de watergang aanwezig zijn dient er elke twee weken een controle plaats te vinden zodat de zeven niet dichtslibben.

Na het afdammen met de zeven worden eventueel aanwezige dieren overgezet naar de nabijgelegen watergang. De dieren zullen worden gevangen met schepnetten en fuiken en het slib zal ook worden gecontroleerd. Het vangen van dieren en het overzetten van individuen wordt door een ecooloog gedaan. Het controleren van de sloot en bagger op aanwezigheid van dieren wordt minimaal één week gedaan. Wanneer er drie dagen achtereen geen kamsalamanders meer worden gevonden kan de duiker worden geplaatst.

Wanneer de duiker is geplaatst dienen de amfibieschermen aangepast te worden zodat het gebied weer volledig afgeschermd is. Hiervoor wordt het scherm doorgetrokken zodat de nieuwe duiker ook binnen de schermen aanwezig is. Ook kunnen de schermen die de duiker buiten het gebied sluiten verwijderd worden. De toegangsluizen blijven bestaan.

Na alle werkzaamheden worden in het najaar de locatie van het gesloopte onderstation en de berm van de verlegde zandweg ingericht als landhabitat voor de levendbarende hagedis en de kamsalamander ter compensatie van het verloren

gebied. Dit wordt gedaan in samenspraak met Stichting Brabants Landschap. Daarbij worden dikke takken of boomstronken in het gebied geplaatst om voor meer structuur te zorgen.

Datum
14 maart 2023

Onze referentie
5190027650958

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Onderdeel van het vrijmaken van het werkgebied van dieren is het actief afvangen van kamsalamander en levendbarende hagedis binnen het amfibiescherm. De kamsalamander is gevoelig voor ziekten zoals de *Batrachochytrium salamandrivorans* (Bs) schimmel en het Ranavirus. Tijdens het afvangen dienen afdoende hygiëneregels in acht genomen te worden om verspreiding van ziekten en schimmels onder amfibieën en reptielen tegen te gaan. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschrift k. opgenomen.

Daarnaast worden de amfibieschermen ruimschoots voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst. Hierdoor is er een verhoogde kans op het niet of onvoldoende functioneren van de amfibieschermen als gevolg van schade aan het scherm of overmatige begroeiing langs het scherm. Om de amfibieschermen voldoende te laten functioneren dient gebruik te worden gemaakt van kwalitatief hoogwaardige schermen en dienen de schermen tweewekelijks te worden gecontroleerd op functionaliteit. De bevindingen van deze controle dienen te worden gerapporteerd in een logboek. Indien tekortkomingen aan het scherm worden geconstateerd worden deze direct verholpen en vermeld in het logboek. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschrift l. opgenomen.

Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat exemplaren van de kamsalamander en de levendbarende hagedis in het plangebied aanwezig zijn gedurende de werkzaamheden. Door de werkzaamheden neemt het essentiële functionele leefgebied van de kamsalamander en levendbarende hagedis af en kunnen voortplantings- en rustplaatsen worden beschadigd en vernield. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 4 en 3.10 lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding kamsalamander

De kamsalamander komt voornamelijk in de oostelijke helft van Nederland voor, maar ook in Zeeuws-Vlaanderen. Door de intensivering van landbouw gaat de verspreiding van de kamsalamander sinds 1950 achteruit. De kamsalamander is erg gevoelig voor aantasting van zijn leefgebieden. Sinds 1997 is de afname in het aantal kamsalamanders wat gestabiliseerd. Dit is zowel landelijk als regionaal te zien. Landelijk wordt de staat van instandhouding beschreven als matig ongunstig.

Kamsalamanders hebben een netwerk van geschikt voortplantingswater met daartussen geschikt landhabitat nodig om een duurzame populatie te hebben. Migratie tussen deelpopulaties vindt nauwelijks plaats. De poelen in de directe omgeving van het projectgebied en het overige gedeelte van de sloot vormen een netwerk van voortplantingswateren. In de NDFF zijn waarnemingen te vinden van kamsalamander in de omgeving van het projectgebied.

Er wordt door de voorgenomen werkzaamheden geen verslechtering van de staat van instandhouding van de kamsalamander voorzien, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften. Naast het feit dat de staat van instandhouding

gewaarborgd wordt door de mitigerende maatregelen blijven er ook voldoende uitwijkmogelijkheden over in de directe omgeving.

Datum
14 maart 2023

Onze referentie
5190027650958

Staat van instandhouding levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is de meest voorkomende grondgebonden reptielensoort in Nederland en komt voor op de Pleistocene zandgronden, op Terschelling en in Zeeland. De aantallen van de levendbarende hagedis zijn afgenomen door de ontginning van hoogveen en heide en door de aanleg van naaldhoutbossen. Verdere afname is te wijten aan het versnipperen van habitat en het dichtgroeien van het leefgebied.

In Noord-Brabant is de populatie levendbarende hagedissen sterk afgenomen door het verdwijnen van natuurlandschap en het opkomen van cultuurlandschap. Langs het gehele traject zijn waarnemingen van de levendbarende hagedis bekend. De aangetroffen individuen in dit projectgebied zijn hoogstwaarschijnlijk een klein onderdeel van de populatie die in de omgeving voorkomt. In dit project wordt het habitat van de levendbarende hagedis na de werkzaamheden hersteld door inrichting van het gebied rondom het nieuwe onderstation en de zandweg. Daarnaast worden de werkzaamheden die het habitat verstoren uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de levendbarende hagedis.

Er wordt door de voorgenomen werkzaamheden geen verslechtering van de staat van instandhouding van de levendbarende hagedis voorzien, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften. Naast het feit dat de staat van instandhouding gewaarborgd wordt door de mitigerende maatregelen blijven er ook voldoende uitwijkmogelijkheden over in de directe omgeving.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen ontwikkeling is locatie specifiek waardoor er geen alternatieve locaties mogelijk zijn voor het planvoornemen. Het huidige onderstation is verouderd waardoor een uitbreiding van dit onderstation niet veilig is. De locatie van de bouw van het nieuwe onderstation houdt mede relatie met de ligging van de kabels van het huidige schakelstation. Deze zijn ook nodig voor het nieuwe onderstation. De locatie voor de bouw van het nieuwe onderstation is tevens gekozen omdat het onderstation op een andere locatie meer ruimte van omringend gebied zou beslaan. Er ligt bij de nieuwe locatie reeds een bestaande toegangsweg aan de oostzijde van het spoor die kan worden aangewend.

Er wordt bij de werkzaamheden een duiker geplaatst. Hierdoor blijft het oppervlaktewater beschikbaar voor de kamsalamander. Bij een alternatieve inrichting van de werkzaamheden, bijvoorbeeld door het dempen van de sloot, zal versnippering van het leefgebied optreden. Door na de werkzaamheden de locatie van het te slopen onderstation en de bermen van de zandweg in te richten zodat het geschikt habitat vormt voor de kamsalamander en de levendbarende hagedis is de inrichting van de werkzaamheden voordelig voor beide soorten.

Werken vanaf het spoor is niet reëel gezien de doorlooptijd van bouw en inrichting van het onderstation die enkele maanden duurt. Het gebouw prefab neerzetten vanaf het spoor zou nog steeds installatiewerk binnenin het onderstation vragen. Daarnaast zijn voor de realisatie van een onderstation vele materialen nodig. Om al deze materialen via het spoor aan te voeren is een zeer langdurige

buitendienststelling nodig, waardoor er over langere periode geen treinen kunnen rijden. Ook zijn voor de bouw van een onderstation meerdere machines nodig. Deze kunnen vanwege veiligheidsredenen niet op het spoor geplaatst worden.

Datum
14 maart 2023

Onze referentie
5190027650958

Als maatregel is gekozen om schermen te plaatsen. Dit is gedaan omdat zowel op het land als in de sloot werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Wanneer er geen schermen geplaatst zouden worden is er geen enkele periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder dat daarbij dieren mogelijk verstoord worden.

Voor beide soorten geldt dat rekening gehouden wordt met de meest kwetsbare perioden. Er wordt op een zorgvuldige wijze gehandeld, waarbij de aanwezige voortplantingsplaatsen en rustplaatsen op een geschikt moment voorafgaande aan de daadwerkelijke nieuwbouw en sloop ongeschikt worden gemaakt. Daarbij wordt er zorg voor gedragen dat de beide soorten functionele alternatieven tot hun beschikking hebben en houden in de directe omgeving. Dit alles onder ecologische begeleiding.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de kamsalamander en levendbarende hagedis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en **met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten**'.

Het bestaande onderstation in Liempde voldoet niet aan de norm voor de hoeveelheid treinen die gebruik maken van dit traject. Op het traject Eindhoven – Boxtel is in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer in december 2017 het aantal **intercity's** tussen Eindhoven en Amsterdam uitgebreid van 4 naar 6 per uur per richting. Tussen Eindhoven en Breda wordt het aantal **intercity's** ook in de komende jaren uitgebreid van 2 naar 4 per uur per richting. Voor het goederenvervoer wordt ook een groei voorzien. In 2040 is bij een hoog economisch scenario de verwachting dat er 81 goederentreinen per werkdag zullen rijden. Verder is er sprake van een langdurige buitendienststelling van de Betuweroute vanwege aanleg van een derde spoor in Duitsland.

Meer treinen vraagt meer capaciteit van de onderstations om voldoende vermogen op de bovenleiding te houden. Het huidige onderstation is te klein voor deze verzwaring waardoor de bouw van een nieuw onderstation noodzakelijk is. Door de capaciteit van het onderstation te verhogen wordt ervoor gezorgd dat de kabels niet overbelast raken waardoor ze te warm worden wat voor brandgevaar zorgt. Tevens zorgt een verhoogde capaciteit ervoor dat de spoorstaafaaftspanning laag blijft zodat het aanraakgevaar klein wordt gehouden.

Kortom, de verzwaring van de stroomvoeding in een nieuw onderstation zorgt dat de hoeveelheid treinen en type treinen die gebruik (gaan) maken van het traject voldoende stroom hebben.

Datum
14 maart 2023

Onze referentie
5190027650958

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'** voldoende is om de negatieve effecten op de kamsalamander en levendbarende hagedis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

2. Activiteit

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied ligt nabij Liempde, provincie Noord-Brabant, en betreft onder andere een stenen gebouwtje (onderstation) met daaromheen enkele bomen, struiken en een kruidachtige vegetatie. Rondom dit gebouw ligt aan twee kanten een smalle sloot die vroeg in het jaar droogvalt. Langs het onderstation loopt een zandweg, waarnaast een spoorstoot ligt. Naast deze sloot ligt het spoor op een talud. In de sloot is tegenover het onderstation een duiker aangebracht van ongeveer 2 meter lengte. In Figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven. Figuur 2 geeft een impressie van het projectgebied.

Figuur 1. Globale ligging van het projectgebied.

8. Mitigerende maatregelen

De volgende maatregelen worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze zijn er enerzijds op gericht om individuen tijdens de werkzaamheden te beschermen en anderzijds om de functionaliteit van het leefgebied tijdens het project en in de toekomst te behouden. Alle maatregelen zijn afgestemd zodat de werkzaamheden zowel voor de kamsalamander als voor de levendbarende hagedis in de meest gunstige periode worden uitgevoerd.

8.1 Planning

Voor de werkzaamheden die het land beïnvloeden worden er vanaf half april 2023 met uitloop tot half mei 2023 schermen geplaatst. Vanaf half april zijn de kamsalamander en de levendbarende hagedis actief. De kamsalamander zit vanaf half april in het voortplantingswater waardoor de landhabitat in principe geen kamsalamanders bevat. Door dieren te vangen binnen de schermen kan er in het gebied voor langere tijd worden gewerkt. Het uitvoeren van deze maatregelen in een andere periode levert meer verstoring van het landhabitat op. Het projectgebied wordt na vrijgave vrij gehouden van individuen zodat de werkzaamheden in oktober van start kunnen gaan. Tussen vrijgaven en oktober 2023 vinden alleen maaiwerkzaamheden en herstelwerkzaamheden aan het scherm plaats binnen het werkgebied. De kap van de boom kan vanaf half juli 2023 plaatsvinden (tot uiterlijk half maart 2024). Voor werkzaamheden aan de sloot worden in oktober 2023 doorlaatbare dammen geplaatst. De werkzaamheden aan de sloot worden in oktober uitgevoerd omdat in deze periode het overgrote deel van de kamsalamanders het voortplantingswater heeft verlaten en omdat in oktober de kans op vorst nog klein is. Na het plaatsen van de doorlaatbare dammen wordt er na leegvangen een duiker geplaatst. Aansluitend daarop kunnen de overige werkzaamheden voor het nieuwe onderstation plaatsvinden. In de periode half april tot half mei 2024 wordt het huidige onderstation gesloopt na het ongeschikt maken door maaien van de omgeving. Ook wordt de zandweg verlegd en na de werkzaamheden wordt het gebied heringericht. In de periode half april tot half mei zijn de kamsalamander en de levendbarende hagedis weer actief waardoor ze min mogelijk verstoord worden door de werkzaamheden.

8.2 Levendbarende hagedis

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

Werkzaamheden die de landhabitat van de levendbarende hagedis aantasten kunnen van half april tot en met half mei worden uitgevoerd (zie ook Figuur 12 uit het Kennisdocument Levendbarende hagedis). Dit is de minst kwetsbare periode voor de levendbarende hagedis omdat ze dan niet meer in hun winterverblijven zitten en nog geen eieren dragen.

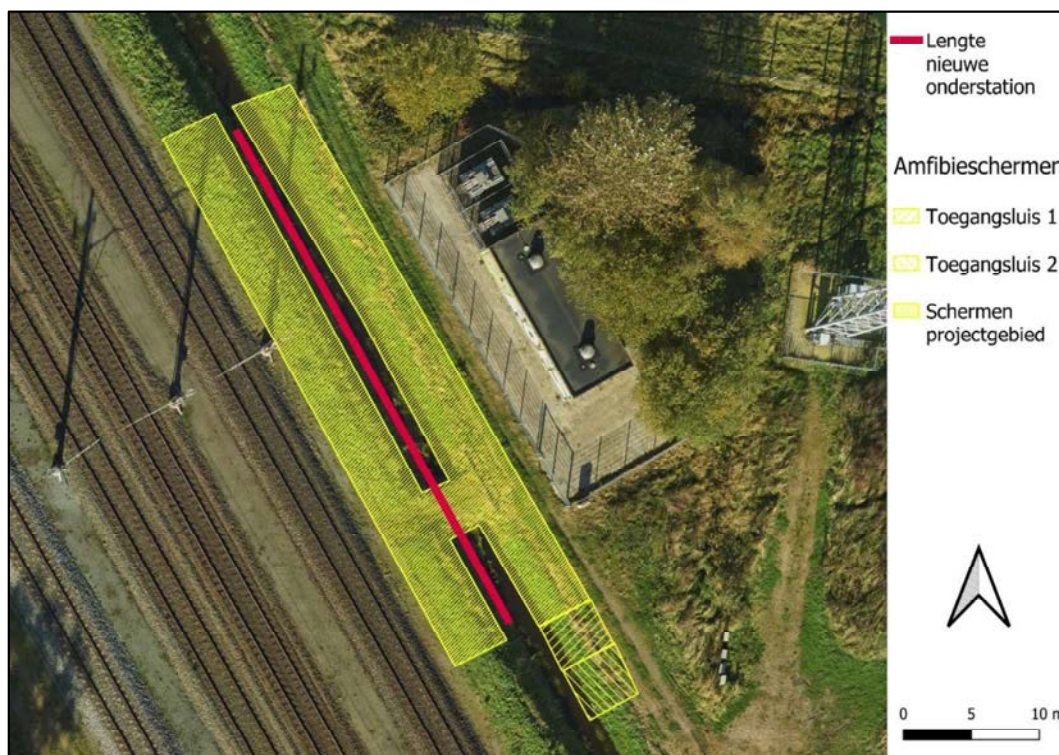
- **Maaien werkgebied**

De locatie van het nieuwe onderstation wordt ongeschikt gemaakt door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden.

De levendbarende hagedis worden vanaf half april weer actief. Door de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood tijdens het maaien. Daarbij wordt het struweel handmatig kort gesnoeid. Hierbij mogen geen grondroerende activiteiten plaatsvinden. Deze maaiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens het reguliere beheer. Een ontheffing is voor deze maaiwerkzaamheden niet nodig.

- **Afschermen werkgebied**

Vanaf half april 2023 (met uitloopt tot half mei 2023) worden er amfibieenschermen geplaatst. Deze schermen moeten het volledige werkgebied waar het nieuwe onderstation komt omvatten maar er mag zich geen sloot in het werkgebied bevinden. De schermen moeten minimaal 50 cm hoog zijn van de grond na het ingraven van minimaal 10 cm om te zorgen dat dieren niet over of onder de schermen kruipen. Binnen de schermen worden ook om de 5 meter herpetoplaten gelegd en om de 10 meter emmers ingegraven langs de rand van het scherm. De emmers worden voorzien van een laagje organisch materiaal (bijvoorbeeld bladeren, takjes, grond) uit de omgeving en de emmers zullen bij regen worden afgesloten. Door het afrasteren van het gebied kan er langere tijd (langer dan half april tot mei) in dat gebied gewerkt worden.

Figuur 8. Locaties van de amfibieschermen.

De schermen worden geplaatst zoals aangegeven in Figuur 8. De schermen worden tot de waterrand geplaatst waarbij de bestaande duiker een doorgang over de sloot vormt. De schermen worden circa 1,5 meter langer dan de lengte van het onderstation aan de noordwest- en zuidoostzijde geplaatst. Daarbij komt aan de zuidoostzijde een soort sluis

zodat wanneer er niet vanaf de bestaande weg of het spoor gewerkt kan worden er toch materiaal in het gebied kan komen. In Figuur 9 staat een schematische weergave van de werking van de sluis. De dikgedrukte gedeeltes in de figuur zijn de locaties waar het scherm dubbel staat. De pijltjes geven weer dat die schermen aan de kant kunnen worden geschoven zodat er toegang tot het terrein ontstaat. De schermen dienen telkens gesloten te worden na het betreden of verlaten van het afgeschermd terrein.

Figuur 9. Werking van de schermensluis.

- **Wegvangen dieren**

Na het plaatsen van de schermen worden vanaf mei minimaal 1 week dagelijks dieren weggevangen. Dit wordt bij geschikte weersomstandigheden gedaan door een ecooloog. De herpetoplaten en de ingegraven emmers worden gecontroleerd en het gebied wordt afgezocht. Wanneer er tussen twee wegvangmomenten meer dan 1 dag zit worden de emmers afgedicht, evenals bij regen. De gevangen dieren worden in struweel nabij de watergang uitgezet op maximaal 50 meter van de projectlocatie. Wanneer er op 3 dagen met geschikte weersomstandigheden achtereen geen dieren worden gevangen kan het gebied vrijgegeven worden. De schermen kunnen pas worden verwijderd als alle werkzaamheden omtrent het nieuwe onderstation zijn uitgevoerd.

- **Opslag materiaal en machines/werkterreinen**

De opslag van materiaal en gebruik van machines en inrichting van werkterreinen moet op bestaande verharding, de aanwezige zandweg of na vrijgave van het gebied binnen de schermen plaatsvinden. Alleen wanneer dit niet mogelijk is moeten machines en materiaal verhoogd worden gebruikt of opgeslagen. Er worden dan betonnen balken neergelegd met daarop rijplaten zodat de grond niet volledig verdrukt wordt en zodat dieren onder de rijplaten kunnen schuilen. Er wordt geen gebruik gemaakt van houtsnippers onder de rijplaten. Pas na vrijgave van het gebied binnen de schermen kan materiaal zonder verhoging binnen de schermen worden opgeslagen.

- **Controle schermen**

De schermen dienen zolang dat ze aanwezig zijn iedere twee weken gecontroleerd te worden op eventuele openingen of andere misstanden met het scherm. Wanneer een misstand wordt geconstateerd, dient deze zo snel mogelijk gerepareerd te worden.

- **Sloop huidige onderstation**

Het huidige onderstation wordt in de actieve periode van de levendbarende hagedis gesloopt. Dit zal in half april/half mei 2024 gebeuren. In deze periode zijn levendbarende hagedissen niet meer in winterrust en dragen zij nog geen eieren. Het huidige onderstation is niet geschikt als leefgebied voor de levendbarende hagedis. Voorafgaand aan de sloop wordt de omgeving gemaaid/gesnoeid om het ongeschikt te maken. Hoe gemaaid wordt is eerder aangegeven in dit hoofdstuk, hier wordt een strook van minimaal 2 meter om het onderstation heen. Verwijderen van struiken en/of bomen dient voor het broedseizoen te gebeuren (voor 15 maart).

- **Inrichten terrein**

Na alle werkzaamheden worden de locatie van het gesloopte onderstation en de berm van de verlegde zandweg ingericht als landhabitat voor de levendbarende hagedis (en de kamsalamander) ter compensatie van het verloren gebied. Dit wordt gedaan door enkele struiken zoals haagbeuk of braam in te planten. Tussen de struiken moet open gebied blijven, dit kan worden ingezaaid met een zaadmengsel met gras en kruiden zoals boerenwormkruid, koninginnenkruid en fijnstraal. Daarbij worden dikke takken of boomstronken in het gebied geplaatst om voor meer structuur te zorgen. De inrichting vindt met ecologische begeleiding plaats.

8.3 Kamsalamander

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

Werkzaamheden die de landhabitat van de kamsalamander aantasten kunnen van april tot en met juli worden uitgevoerd (zie ook Figuur 14 uit het Kennisdocument Kamsalamander). In dit project kunnen de werkzaamheden op het land alleen in de periode half april tot half mei worden uitgevoerd omdat dat de enige overlap is van de actieve periode van de kamsalamander (april tot en met juli) en de actieve periode waarin landhabitat verstoord kan worden van de levendbarende hagedis (half april tot half mei).

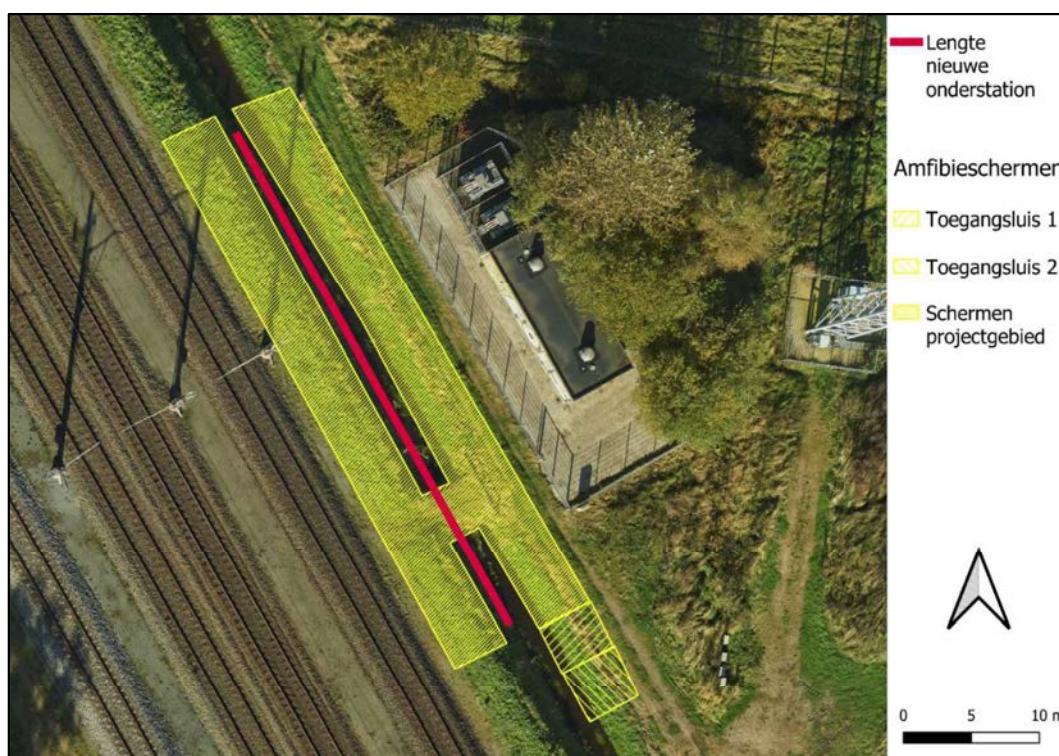
- **Maaien en vrijmaken van struweel werkgebied**

De locatie van het nieuwe onderstation wordt ongeschikt gemaakt door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Kamsalamanders worden vanaf eind februari weer actief en trekken dan naar hun voortplantingswater. Door de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood tijdens het maaien. Daarbij wordt het struweel handmatig kort gesnoeid. Hierbij mogen geen grondroerende

activiteiten plaatsvinden. Deze maaiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens het reguliere beheer. Een ontheffing is voor deze maaiwerkzaamheden niet nodig.

- **Afschermen werkgebied**

Vanaf half april 2023 (met uitloopt tot half mei 2023) worden er amfibieënschermen geplaatst. Deze schermen moeten het volledige werkgebied waar het nieuwe onderstation komt omvatten maar er mag zich geen sloot in het werkgebied bevinden. De schermen moeten minimaal 50 cm hoog zijn van de grond na het ingraven van minimaal 10 cm om te zorgen dat dieren niet over of onder de schermen kruipen. Binnen de schermen worden ook om de 5 meter herpetoplaten gelegd en om de 10 meter emmers ingegraven langs de rand van het scherm. De emmers worden voorzien van een laagje organisch materiaal (bijvoorbeeld bladeren, takjes, grond) uit de omgeving en de emmers zullen bij regen worden afgesloten. Door het afrasteren van het gebied kan er langere tijd (langer dan half april tot mei) in dat gebied gewerkt worden.

Figuur 10. Locaties van de amfibieënschermen.

De schermen worden geplaatst zoals aangegeven in Figuur 10. De schermen worden tot de waterrand geplaatst waarbij de bestaande duiker een doorgang vormt. De schermen worden circa 1,5 meter langer dan de lengte van het onderstation aan de noordwest- en zuidoostzijde geplaatst. Daarbij komt aan de zuidoostzijde een soort sluis zodat wanneer er niet vanaf de bestaande weg of het spoor gewerkt kan worden er toch materiaal in het gebied kan komen. In Figuur 11 staat een schematische weergave van de werking van de sluis. De dikgedrukte gedeeltes in de

figuur zijn de locaties waar het scherm dubbel staat. De pijltjes geven weer dat die schermen aan de kant kunnen worden geschoven zodat er toegang tot het terrein ontstaat. De schermen dienen telkens gesloten te worden na het betreden of verlaten van het afgeschermd terrein.

Figuur 11. Werking van de schermensluis.

- **Wegvangen dieren**

Na het plaatsen van de schermen worden vanaf mei minimaal 1 week dieren weggevangen. Dit wordt bij geschikte weersomstandigheden gedaan door een ecooloog. De herpetoplaten en de ingegraven emmers worden gecontroleerd en het gebied wordt afgezocht. Wanneer er tussen twee wegvangmomenten meer dan 1 dag zit worden de emmers afgedicht, evenals bij regen. De gevangen dieren worden in struweel nabij de watergang uitgezet op maximaal 50 meter van de projectlocatie. Wanneer er op 3 dagen met geschikte weersomstandigheden achtereen geen dieren worden gevangen kan het gebied vrijgegeven worden. De schermen kunnen worden verwijderd als alle werkzaamheden omtrent het nieuwe onderstation zijn uitgevoerd.

- **Opslag materiaal en machines/werkterreinen**

De opslag van materiaal en gebruik van machines en inrichting van werkterreinen moet op bestaande verharding, de aanwezige zandweg of na vrijgave van het gebied binnen de schermen plaatsvinden.

Alleen wanneer dit niet mogelijk is moeten machines en materiaal verhoogd worden gebruikt of opgeslagen. Er worden betonnen balken neergelegd met daarop rijplaten zodat de grond niet volledig verdrukt wordt en zodat dieren onder de rijplaten kunnen schuilen. Pas na vrijgave van het gebied binnen de schermen kan materiaal zonder verhoging binnen de schermen worden opgeslagen

- **Controle schermen**

De schermen dienen zolang dat ze aanwezig zijn iedere twee weken gecontroleerd te worden op eventuele openingen of andere misstanden met het scherm. Wanneer een misstand wordt geconstateerd, dient deze zo snel mogelijk gerepareerd te worden.

In de sloot waarin de duiker geplaatst wordt zijn kamsalamanders aangetroffen. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen worden een aantal maatregelen ten gunste van de kamsalamander genomen.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

De werkzaamheden aan de sloot worden in de minst kwetsbare periode voor het voortplantingswater van de kamsalamander uitgevoerd en wanneer het niet vriest. De periode oktober met uitloop tot half november wordt aangehouden.

- **Afdammen sloot**

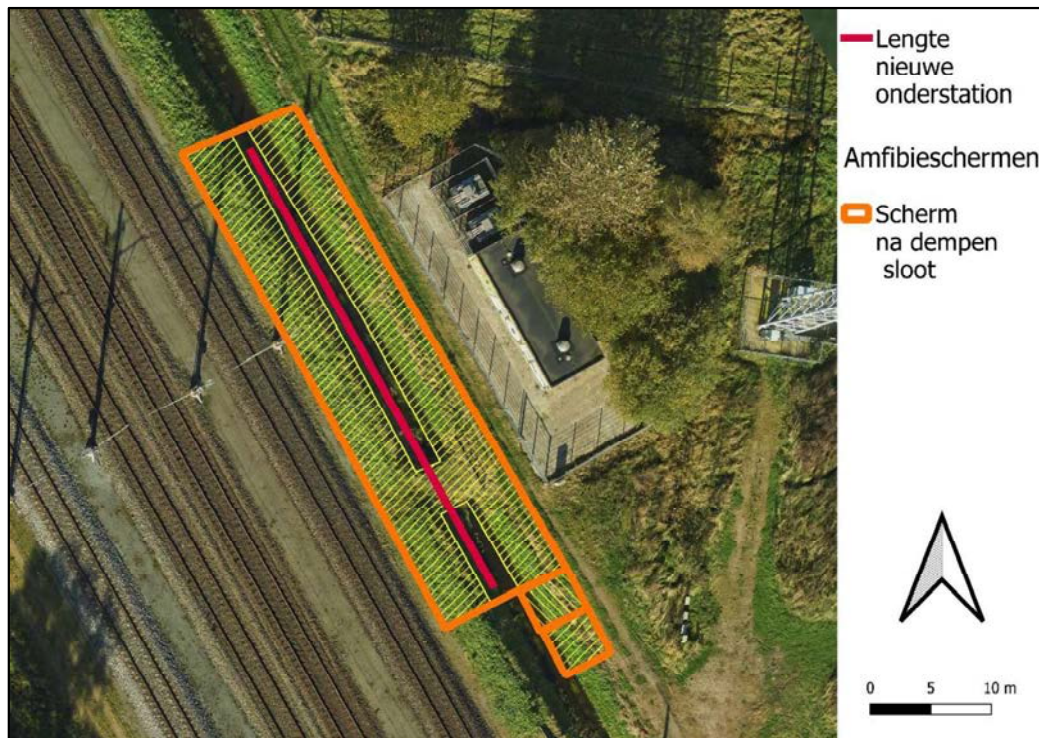
De sloot moet in oktober worden afgedamd door middel van doorlaatbare dammen (een soort zeven) zodat het gedeelte waar de duikers komen gescheiden is van de rest van de sloot. Hierdoor water blijven stromen. De doorlaatbare dammen kunnen worden verwijderd wanneer de duiker is geplaatst en afgedekt met grond. Zo lang de zeven in de watergang aanwezig zijn dient er elke twee weken een controle plaats te vinden zodat de zeven niet dicht zijn geslibt.

- **Verwijderen dieren uit sloot**

Na het afdammen met de zeven worden eventueel aanwezige kamsalamanders overgezet naar de nabijgelegen watergang. De dieren zullen worden gevangen met schepnetten en fuiken en ook zal het slib worden gecontroleerd. Daarbij wordt voor andere soorten hetzelfde gedaan om aan de zorgplicht te voldoen. Het vangen van dieren en het overzetten van individuen wordt door een ecooloog gedaan. Minimaal 1 week lang wordt de sloot en bagger gecontroleerd op aanwezigheid van dieren. Wanneer 3 dagen achtereen geen kamsalamanders meer worden gevonden kan de duiker worden geplaatst.

- **Schermen aanpassen**

Wanneer de duiker is geplaatst dienen de amfibieschermen aangepast te worden zodat het gebied weer volledig afgeschermd is. De schermen worden aangepast zodat ze zoals aangegeven op Figuur 12 komen te staan. Hiervoor wordt het scherm doorgetrokken zodat de nieuwe duiker ook binnen de schermen aanwezig is. Ook kunnen de schermen die de duiker buiten het gebied sluiten verwijderd worden. Zo ontstaat een rechthoekige afgeschermd locatie. De toegangsluizen blijven bestaan.

Figuur 12. Locatie van de schermen na de werkzaamheden aan de sloot.

- **Sloop huidige onderstation**

Het huidige onderstation wordt in de actieve periode van de kamsalamander gesloopt. Dit zal in half april/half mei 2024 gebeuren. In deze periode zijn kamsalamanders aanwezig in het voortplantingswater. Het huidige onderstation is niet geschikt als leefgebied voor de kamsalamander. Voorafgaand aan de sloop wordt de omgeving gemaaid/gesnoeid om het ongeschikt te maken. Hoe gemaaid wordt is eerder aangegeven in dit hoofdstuk, hier wordt een strook van minimaal 2 meter om het onderstation heen. Verwijderen van struiken en/of bomen dient voor het broedseizoen te gebeuren (voor 15 maart).

- **Inrichten terrein**

Na de werkzaamheden worden de locatie van het gesloopte onderstation en de bermen van de verlegde zandweg als landhabitat voor de kamsalamander (en de levendbarende hagedis) ter compensatie van het verloren gebied. Dit wordt gedaan door enkele struiken zoals haagbeuk of braam in te planten. Tussen de struiken moet open gebied blijven, dit kan worden ingezaaid met een zaadmengsel met gras en kruiden zoals boerenwormkruid, koninginnenkruid en fijnstraal. Daarbij worden dikke takken of boomstronken in het gebied geplaatst om voor meer structuur te zorgen. De inrichting vindt met ecologische begeleiding plaats.

8.4 Inschakelen deskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de kamsalamander en de levendbarende hagedis. De deskundige wordt geraadpleegd en

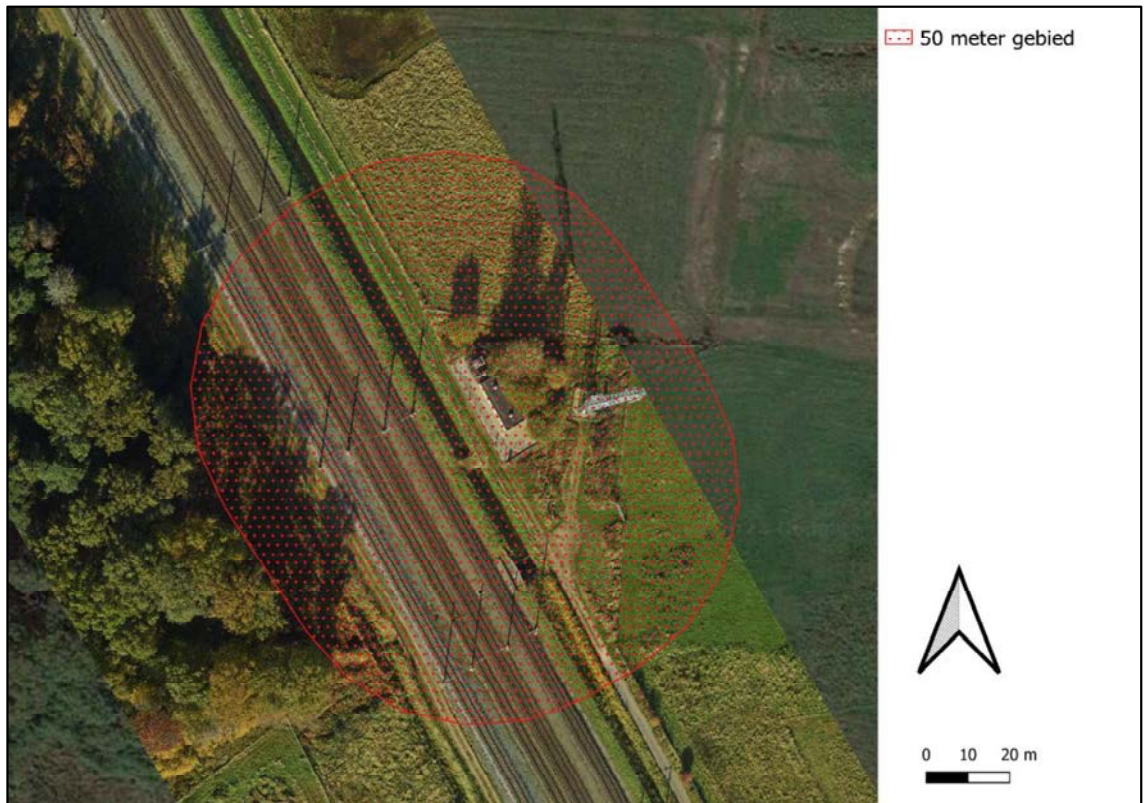
geïnformeerd bij alle te nemen beslissingen en vragen omtrent ecologie tijdens het project. Bij afschermen, plaatsen van de dammen, het wegvangen van dieren uit de sloot en uit de landhabitat is de ecooloog aanwezig. Wanneer de schermen aangepast worden controleert de ecooloog hierop. Ook bij de inrichting van het landhabitat is de ecooloog aanwezig.

8.5 Ecologisch werkprotocol

In een ecologisch werkprotocol staat in het kort omschreven welke maatregelen getroffen worden om effecten op beschermde soorten te voorkomen. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Dit werkprotocol wordt door een begeleidend ecooloog opgesteld en moet op de locatie aanwezig zijn en bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd. Bij de ecologische begeleiding wordt er ook een logboek bijgehouden die op de werklocatie aanwezig dient te zijn.

gebied reikt overigens ook verder dan het deel van sloot waar een duiker komt te liggen. In Figuur 4 is aangegeven wat dit gebied omhelst.

De levendbarende hagedis heeft een leefgebied van enkele vierkante meters tot honderden vierkante meters, door de dieren nabij de vindplaats uit te zetten (in geschikt gebied) blijven ze in het leefgebied. De landhabitat van de kamsalamander is aanwezig binnen 200 á 300 meter van het voortplantingswater. Door de dieren na vangst binnen 50 meter, in geschikt gebied uit te zetten blijft de kamsalamander in de range waarin de soort normaal beweegt.

Figuur 4. Het gebied waar de gevangen individuen worden uitgezet.

8. Rondom het oude onderstation worden geen amfibieënschermen geplaatst vanwege het feit dat dit ongeschikt leefgebied betreft. Zou u kunnen aangeven waar materiaal en materieel wordt opgeslagen wanneer geen gebruik gemaakt wordt van schermen?

Reactie:

De opslag van materiaal en gebruik van machines en inrichting van werkterreinen moet op bestaande verharding, de aanwezige zandweg of na vrijgave van het gebied binnen de schermen plaatsvinden.

Alleen wanneer dit niet mogelijk is moeten machines en materiaal verhoogd worden gebruikt of opgeslagen. Er worden dan betonnen balken neergelegd met daarop rijplaten zodat de grond niet volledig verdrukt wordt en zodat dieren onder de rijplaten kunnen schuilen. Er wordt geen gebruik gemaakt van houtsnippers onder de rijplaten. Pas na vrijgave van het gebied binnen de schermen kan materiaal zonder verhoging binnen de schermen worden opgeslagen.

Wanneer er dus geen schermen zijn, wordt gebruik gemaakt van bestaande verharding, de zandweg, of op verhoogde rijplaten die met betonnen balken van de grond zijn verhoogd.

9. De locatie van het oude onderstation wordt weer geschikt gemaakt voor de soorten. De inrichting hiervan wordt kort beschreven in het projectplan. Zou u dit verder kunnen specificeren? Waarom is er voor de genoemde plantensoorten gekozen om het terrein mee in te richten?

Wanneer wordt dit gebied ingericht? Waaruit bestaat nazorg en (instandhoudings)beheer van het gebied?

Reactie.

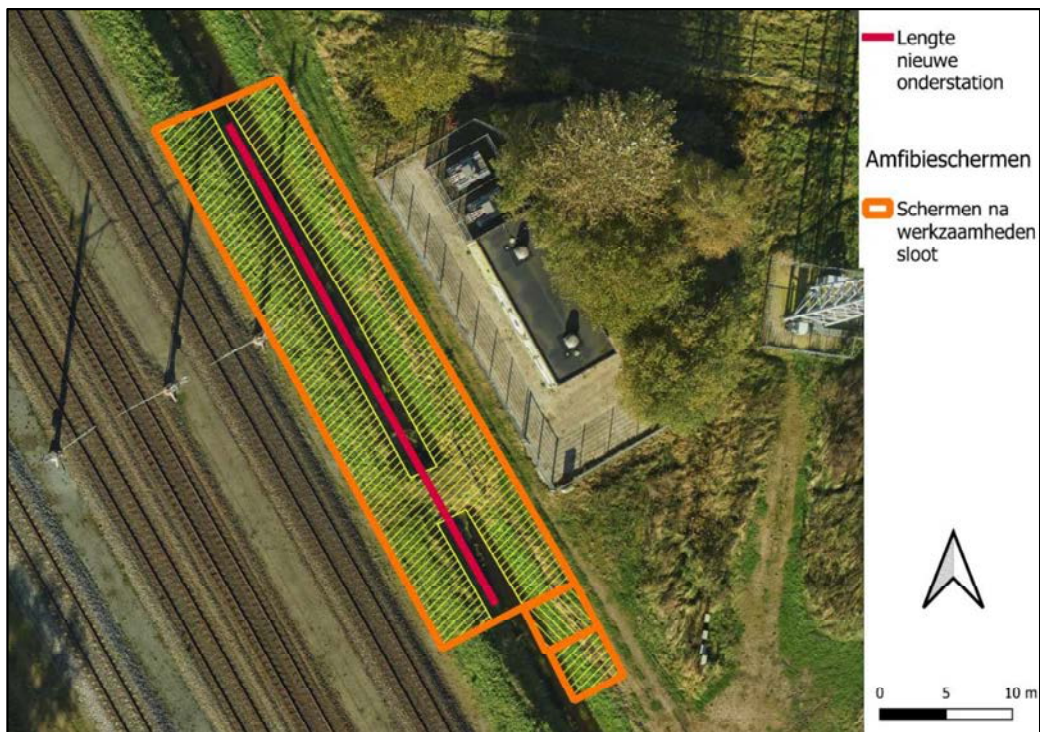
Bij de inrichting van het terrein is in samenspraak met Brabants Landschap gekozen voor plantensoorten die van nature voor komen in de omgeving van het plangebied. Daarbij is voor struikvormende planten gekozen om schuilplekken en structuur aan te brengen. De open structuur die aangebracht wordt door een kruidenmengsel en gras in te zaaien zorgt voor zowel de kamsalamander als de levendbarende hagedis voor locaties om te zonnen. Extra takken en boomstronken zorgen ook voor schuilplekken en voor de levendbarende hagedis voor zonplekken.

Zodra de sloop van het huidige onderstation in april-half mei 2024 gereed is zal de herinrichting van start gaan. De struiken kunnen dan met kluit ingeplant worden en de zaadmengsels uitgezaaid worden, voor de hitteperiodes beginnen. Ook de takken en boomstronken kunnen worden geplaatst. Met het Brabants Landschap wordt gesproken over overdracht van de vrijkomende grond inclusief beheer en onderhoud naar deze instantie. Indien de overdracht niet tot stand komt zal ProRail de vrijkomende strook beheren. Overigens zijn de kamsalamander en levendbarende hagedis nu ook aanwezig met het reguliere beheer.

10. In figuur 12 van het projectplan is sprake van 'scherm na dempen sloot'. Wordt hiermee het scherm na de aanleg van de duiker bedoeld, aangezien in het projectplan bij de werkzaamheden wordt genoemd dat er geen sloten worden gedempt?

Reactie.

Dat klopt, in eerste instantie is er vanuit gegaan dat de sloot gedempt moest worden, dit is echter niet het geval en wordt er een duiker geplaatst. Het scherm zal dus na het plaatsen van de duiker aangepast worden en er eruit zien zoals aangegeven in Figuur 12 van het projectplan. Figuur 12 uit het projectplan is hieronder als figuur 5 in deze brief opgenomen met de correcte omschrijving "Locatie van de schermen na plaatsen duiker". In Figuur 5 van dit document is de schermplaatsing weergegeven na het plaatsen van de duiker.

Figuur 5. Locatie van de schermen na plaatsen duiker.

Met vriendelijke groet,
AAG Derksen
Vakspecialist planologie en ecologie.

Per mail antwoord op onze extra vragen, ontvangen op 1 maart 2023

Antwoord in paars en in blauw enkele passages uit onze brief van 2 februari 2023 herhaald.

- bij de alternatievenafweging: zouden jullie nog kunnen onderbouwen waarom werken vanaf het spoor niet mogelijk en/of niet wenselijk is?

Reactie: Uit je vraag begrijp ik dat nog verduidelijking nodig is op dit onderdeel van onze reactie in de brief van 2 februari 2023 die hieronder in blauw is opgenomen.

Niveau 3 alternatieve wijze van uitvoering

Bouw vanaf het spoor is niet reëel gezien de doorlooptijd van bouw en inrichting van het onderstation die enkele maanden duurt. Prefab neerzetten vanaf het spoor zou nog steeds installatiewerk binnenin het onderstation vragen. Kortom: als het al mogelijk is om vanaf het spoor te plaatsen is de meerwaarde tav voorkomen van bouwverkeer zeer beperkt. Bovendien wordt de tijdelijke verstoring met name door de locatie veroorzaakt die de aanleg van een duiker vraagt met gevolgen voor de spoorloot.

Aanvulling hierop. Voor de realisatie van een onderstation zijn vele materialen en componenten nodig. Om al deze materialen via het spoor aan te voeren is een zeer langdurige buitendienststelling nodig, waardoor er over langere periode geen treinen kunnen rijden. Vanuit de vervoerders zal hier geen medewerking voor komen. Daarnaast zijn voor de bouw van een onderstation meerdere machines nodig. Deze kunnen vanwege veiligheidsredenen niet op het spoor geplaatst worden.

- Zouden jullie het totale gebied aan m2 dat weggaat door de werkzaamheden kunnen aangeven?

Reactie: Uit onze brief van 2 februari 2023 onder 5 (in blauw)

De overgang van water naar oever gaat door het plaatsen van de duiker permanent verloren. Dit gaat om een strook van circa 40x0,5 meter langs beide oevers. Omdat de kamsalamander dit deel nauwelijks gebruikt als leefgebied en omdat er nog honderden meters evenwaardige oevers en sloten nabij aanwezig zijn is compensatie van voortplantingswater niet opgenomen in het projectplan. Door het aanleggen van de duiker blijft er verbinding en water bestaan. Bovendien wordt een deel van het projectgebied ingericht als landhabitat voor de kamsalamander en de levendbarende hagedis.

Ter aanvulling daarop het volgende.

Uit het bovenstaande blijkt dat de op de overgang van oever en water in totaal 40m2 oeverstrook verdwijnt. Als gevolg van de duiker gaat het oppervlakte waters met 25,6m bij 2,6m in totaal 66,65 m2 verloren gaat. Ik rond het maar naar boven af op 75m2

Voor het grondoppervlak buiten de sloot geldt dat er geen gebied verloren gaat. Er komt juist extra ruimte beschikbaar door de plaatsing op de duiker van het nieuwe onderstation met dezelfde afmetingen als het huidige onderstation. Na sloop van het huidige onderstation is de vrijkomende ruimte beschikbaar voor herinrichting. Dat betekent extra ruimte tov huidige situatie.

- Waarom is ervoor gekozen om de planten in het compensatiegebied in april/mei aan te planten en niet in het najaar, terwijl in die periode de planten waarschijnlijk beter aanslaan?

Reactie: Voor het project is het geen probleem om deze in het najaar/winterperiode te planten na de sloop van het onderstation. We zullen deze voorkeur overnemen.